

Kázání na 4. neděli v mezidobí ve farním chrámu sv. Martina v městě Mšeno u Mělníka 28. 1. 2024 v 9.00

Rok B:

*Dt 18, 15–20; Žalm 95 (94): Kéž byste dnes uposlechli jeho hlasu; 1 K 7, 32–35;
Evangelium podle svatého Marka 1, 21b–28*

Vážení přátelé, bratři a sestry!

Je tomu 4 000 let, co si Hospodin vyvolil tam na východě u řeky Eufratu Abraháma, vyvedl ho s jeho širokou rodinou z dobré, zabydlené existence v Uru, aby z jeho potomků vytvořil svůj lid, zasvěcený výlučně Hospodinu, lid, který je světlem světa. Po více než pěti staletích vyvedl Abrahámovy potomky, už velkou církev izraelskou, pod vedením Mojžíše z Egypta, a dal svému lidu Mojžíšovým prostřednictvím svůj Zákon, přesná pravidla, jak má tato církev před světem vystupovat, jako jediná Bohu zasvěcená, příklad pro všechny národy. Má se v nich vycvičit ještě dříve než vejde do zaslíbené země, do Kanaánu, který se stane Izraelem. Byla to těžká zkouška. Proto to reptání, například tam na poušti hořkosti, v Meribě a Masse, jak si to každý den my kněží, i řeholníci, i řeholní sestry, ale i mnozí další křesťané denně připomínáme při modlitbě breviáře v slavném 95. žalmu, který každodenní modlitbu uvozuje, a který jsme před chvílí všichni zpívali. *Dnes uposlechněte Božího hlasu, nezatvrzujte svá srdce!*

Mojžíš ubezpečuje své posluchače, že jednou vzbudí Hospodin z prostřed Izraelců ještě většího proroka, než je on. „Vložím svoje slova v jeho ústa a sdělí jim vše, co mu poručím“, čteme Boží poselství prostřednictvím Mojžíše, jak to je zaznamenáno v Páté knize Mojžíšově. Každému z nás je jasné, že to Hospodin mluví o Mesiáši, svém Synu Ježíši Kristu, a běda každému, kdo neposlechne Jeho slova, které Ježíš Kristus přinese. Toho Hospodin požene k zodpovědnosti! Možná nám ta slova připadají příliš tvrdá, ale až moc jsme si v církvi navykli na to, že jsme pořád jen hlazení, tedy na jakousi podivnou nasládlost. Ale Hospodin, ta nejvyšší autorita nad námi, která je více než naše tak příliš zdůrazňované já, hovoří občas řečí jasnou a nesmlouvavou. Je náš Otec, ze všech otců ten nejsprávnější. A ta jednoznačná Boží slova slyšíme jak skrze Mojžíše, tak skrze Ježíše.

Ta nová církev, církev postavená na Ježíši Kristu, je něčím docela jiným, než církev Staré smlouvy. Ta je pro všechny národy, pro každého člověka, a jejím základem je někdo docela jiný než pouhý člověk Mojžíš. Je jím vtělený Bůh.

Když Ježíš začal své veřejné působení v Galileji a vybral si k tomu křižovatku obchodních cest u Galilejského jezera, v rybářském a obchodním městě Kafarnau, učil ne jako učitelé Zákona, kteří byli jenom lidsky moudří, ale moc Boží při nich nebyla. Již při svém prvním kázání v kafarnaumské synagoze Ježíš učil jako ten, kdo má od Boha veškerou moc na nebi a na zemi. Tak nám o tom referuje ve svém evangeliu evangelista Marek. A Ježíš nejen učí, ale koná v Boží moci divy, které nebyly do té doby žádnému svěřeny: vypudí ještě během téhož kázání v synagoze z jednoho posedlého člověka zlé duchy. Duchy, kteří ovšem vědí, kdo Ježíš je, a proto to s bolestí a závistí vyjevují a vykřikují, když musejí posedlého opustit.

Posedlý se v ten ráz mění z člověka jakoby psychicky nemocného a všelijak špatně jednajícího v člověka rozumného, zdravého a zdravě v Boha věřícího.

Nejen Ježíš je člověk zcela výjimečný, od svého okolí se lišící, s řadou znaků svého mesiášského, tedy vykupitelského poslání, které ho od ostatních lidí odlišují. Celá jeho církev je útvarem zcela výjimečným, prudce se lišícím od všech náboženství, filosofii, ideologií a politických stran. Má řadu podivuhodných znaků. Nejsme ani schopni je v tomto krátkém kázání vypočítat.

Ale o jednom takovém se zmiňuje apoštol sv. Pavel ve svém Prvním listu křesťanům v Korintu v místě, z něhož jsme před chvílí četli. Je to výzva zaměřená proti upřednostňování manželského stavu proti stavu svobodnému. Římané v době prvotní křesťanské církve upřednostňovali manželství, do něhož musel každý muž do dovršeného třicátého roku povinně vstoupit. Jinak mohl být trestán podle zákona. Také židé upřednostňovali manželství. Jediná velká osobnost ve Starém zákoně, kdo nevstoupil do manželství, byl prorok Jeremiáš. U Římanů bylo manželství upřednostňováno již proto, aby stát získal co nejvíce mladých mužů pro vojenské řemeslo. U židů zase bylo plození dětí v manželství projevem touhy po příchodu Mesiáše pro celé lidstvo.

Ale v církvi Kristově je tomu jinak. Zde je stav života bez manželství postaven manželství naroveň. Základy pro řeholní život, v němž muži ani ženy do manželství nevstupují a zcela se zasvěcují výlučně Bohu, byly tak dány. Svätý Pavel dokonce těm, kdo mají o křesťanskou obec pečovat, doporučuje, aby zůstali jako on, neženili se. Aby zůstali svobodnými jako Kristus. A to je počátek kněžského celibátu, k němuž se církev po staletích pod vedením Ducha svatého propracovala. Nezházejme naději vloženou do kněžského celibátu. Ať jsou daleky od nás všechny myšlenky na jeho zrušení, které jsou v posledních staletích v církvi šířeny a církví vytrvale odmítány. Kdo nemá manželku, stará se o věci Páně, jak by se líbil Pánu, říká svätý Pavel v listu Korint'anům. Ale kdo je ženatý, stará se o věci světské, jak by se líbil manželce, a je rozdělen.

Slova apoštola Pavla nejsou nějakým soukromým teologickým názorem, ale text je Bohem vdechnut, inspirován, jak zní závazná nauka církve. A tedy nemůžeme na Pavlova slova pohlížet jako na něco nezávazného.

Apoštol Pavel sice v jiných epištolách z pozdější doby připouští, aby se knězem stal i muž jen jednou v životě ženatý. To zohledňovalo praxi, kdy ještě nebylo mladých mužů, kteří by se k celibátu zavázali, a církev byla nucena přijímat mezi kněze starší muže. Ovšem záleželo na tom, jaká ta manželka je. Zda nebude odvádět svého muže od jeho apoštolských úkolů a modlitby. Také východní církve připouštějí, aby se někteří poprvé ženatí muži stali kněžími, ne však biskupy.

Važme si ale toho, co dosáhla naše římská katolická církev, tj. uznání, že *slib zachování svobodného stavu je součástí kněžství*. Sám jsem za to církvi vděčný. A když nám kolem uší lítají zastaralé názory tzv. osvícenců, vytvořené někdy v prostředí 18. století, že prý celibát je nepřirozený, ze své zkušenosti vidíme, jak je to k smíchu. A za ta dvě tři století od té doby se celibát skvěle opět osvědčil. Že občas dochází k pádům některých jednotlivců z řad kněží, kteří celibát nedodrží, je stejným neštěstím jako pády těch, kdo nedodrží manželskou věrnost. Není to nic, co bychom měli považovat za obvyklé.

Kdo je povolán ke kněžství, je povolán k životu v čistotě mimo manželství. Říká se, že pro padlého člověka je nepřirozený i stav věrnosti jedné ženě. Ale my víme, že jsme stvořeni k něčemu jinému.

Držme se výjimečnosti církve a buďme vděční za Boží milost pomáhající, která nám umožňuje žít tak, jak sobecký svět nemůže pochopit. To je poselstvím i toho prvního zázraku, který Pán Ježíš učinil v kafarnaumské synagoze, když mluvil tak, jako ten, kdo má moc, a ne jako učitelé zákona.

K dobrému životu zasvěcenému kněžství bez manželství nebo klášteru bez manželství anebo k věrnému životu v jednom manželství, které může rozloučit jedině smrt, necht' nám dopomáhá všemohoucí Pán. Amen.

Dejž to nebeský Pán.

P. Jiří Rajmund Tretera OP